

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 3
Rotel 33

DOM
2022-01-12
Göteborg

Mål nr
B 6358-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 27 oktober 2021 i mål nr B 5658-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Mehrdad Sanaei
Göteborgs åklagarkammare

Motpart (Målsägande)

Sofie Nilsson
Postflyget 29, lgh 1101, 423 37 Torslanda

Målsägandebiträde: Biträdande jurist Jeanette Swedén
c/o Advokaterna i Väst KB
Fabriksgatan 7, 412 50 Göteborg

Klagande och motpart (Tilltalad)

Freddie Ling, 19480405-4833
Frihetsberövande: Häktad
Kronängen 6, 423 55 Torslanda

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Hanna Larsson Rampe
Lilla Stampgatan 1B, 411 01 Göteborg

SAKEN

Mord

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten bestämmer att Freddie Ling ska betala skadestånd till Sofie Nilsson med 115 312 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 april 2021 tills betalning sker. Hovrätten ändrar inte tingsrättens dom i övrigt.

Freddie Ling ska stanna kvar i häkte till dess fängelsestraffet får verkställas.

Dok.Id 634161

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

Det som tingsrätten har förordnat om sekretess ska fortfarande gälla.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen ska även i fortsättningen vara tillämplig för de fotografier i tingsrättens aktbilaga 100 (s. 4–19, 21–23 och 26) och hovrättens aktbilaga 41 som har lagts fram vid hovrättens förhandling och hänvisning inom stängda dörrar.

Freddie Lings begäran om ersättning av allmänna medel för kostnader för bevisning avslås.

Hovrätten skriver av Sofie Nilssons talan i skadeståndsdelen från vidare handläggning.

Hanna Larsson Rampe ska få ersättning av staten med 90 289 kr, varav 67 403 kr för arbete, 4 829 kr för tidsspillan och 18 058 kr för mervärdesskatt.

Jeanette Swedén ska få ersättning av staten med 36 720 kr, varav 26 505 kr för arbete, 2 871 kr för tidsspillan och 7 344 kr för mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Freddie Ling har begärt att hovrätten ogillar åtalet och Sofie Nilssons skadeståndsyrkande. Han har under alla förhållanden begärt att straffet och skadeståndet sätts ned.

Åklagaren och Sofie Nilsson har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Sofie Nilsson har uppgett att hon inte längre biträder åtalet i hovrätten och frånfaller sitt tidigare framställda yrkande om att hovrätten fullt ut ska bifalla hennes vid tingsrätten förda skadeståndstalan.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av i huvudsak samma bevisning som tingsrätten.

I hovrätten har därutöver vittnesförhör hållits med rättsläkaren Ulf Jonsson på begäran av Freddie Ling och med rättsläkaren Peter Karan på begäran av åklagaren.

Freddie Ling har i hovrätten som skriftlig bevisning även åberopat ett rättsmedicinskt yttrande upprättat av rättsläkaren Ulf Jonsson, Rättsläkarna i Väst. I yttrandet uppges sammanfattningsvis följande. Dödsorsaken kan inte fastställas. Avsaknaden av hudskador och blödningar i halsvävnaderna gör det tveksamt om Mona Nilsson var vid liv och hade hjärtverksamhet när brotten på sköldbruskets övre horn uppkom. Det går inte att avgöra vilket våld som orsakat brotten på sköldbruskets övre horn eller om luftvägarna varit påverkade. Utifrån hjärtvikten kan det misstänkas att Mona Nilsson led av en potentiellt dödlig hjärtsjukdom. Skadorna på näsan, överläppen och vid underkåkens vänstra och högra del kan ha orsakats vid återupplivningsförsöken då man har använt andningsmask och intuberat Mona Nilsson. Punktformade blödningar kan ha fler tänkbara orsaker än grepp om halsen.

Åklagaren har som ny skriftlig bevisning i hovrätten åberopat två fotografier som tagits under obduktionen av Mona Nilsson utvisande sköldbroskets övre horn med blödning.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Skuld

Inledning

Genom den av åklagaren åberopade bevisningen går det som tingsrätten angett att – i motsats till vad Freddie Ling har påstått – dra slutsatsen att förhållandet mellan Freddie Ling och Mona Nilsson var över för hennes vidkommande och inte alls så bra som Freddie Ling gjort gällande. Att makarna skulle ha återförenats på påskafton efter det att deras dotter lämnat huset på grund av att de bråkade, och att Mona Nilsson i så fall inte skulle ha berättat det för dottern när de talades vid på påskdagens morgon, är så osannolikt att den uppgiften från Freddie Lings sida kan lämnas helt utan avseende. Hans påstående om att de skulle ha haft samlag motsägs också till viss del av den undersökning som skedde av Mona Nilsson. Inte heller har det funnits någon anledning för Mona Nilsson att vid sitt nästa besök övernatta hos deras dotter och inte i det gemensamma hemmet om parterna verkligen hade återförenats och avsåg att leva tillsammans. Att Mona Nilsson, som Freddie Ling påstått, dessutom skulle behöva bo hos Rikard Granqvist i över en månad för att avsluta det förhållandet är inte heller rimligt. Sammantaget anser hovrätten att Freddie Lings uppgifter om hur hans och Mona Nilssons förhållande var vid tidpunkten för hennes död inte är trovärdiga. En helt annan sak är Freddie Lings önskemål om hur förhållandet såg eller skulle se ut.

Hovrätten ansluter sig vidare till tingsrättens bedömning att händelseförloppet inte har varit det som Freddie Ling uppgett och att Freddie Lings uppgifter om hur Mona Nilsson legat i tvättstugan är motbevisade av vad Mikael Pålsson iakttagit då han kom till platsen. Det är alltså utrett att Mona Nilsson legat raklång på golvet och inte haft huvudet i någon udda vinkel eller legat i närheten av ytterdörren eller någon dörrkarm.

Hovrätten noterar också att Freddie Ling under förhöret i tingsrätten lämnade andra uppgifter ifråga om han hade eller inte hade rört Mona Nilsson i samband med att hon föll jämfört med vad han har sagt dels i larmsamtalet, dels till de två poliser som hörde honom i hemmet på morgonen den 4 april 2021. Utredningen i målet talar vidare mot att Mona Nilsson ramlat omkull genom att snubbla över en tvättkorg. Av fotografierna från brottsplatsundersökningen framgår nämligen att tvättkorgen inte var placerad på ett sådant sätt att någon kan ha snubblat över den och hamnat där Mona Nilsson enligt Mikael Pålsson låg. Freddie Lings alternativa förklaring i tingsrätten till varför och på vilket sätt Mona Nilsson hamnade på golvet kan därför avfärdas.

Dödsorsak

Utlåtandet från Rättsmedicinalverket talar, som tingsrätten också angett, starkt för att Mona Nilsson avlidit till följd av syrebristorsakade hjärnskador som i sin tur var en följd av grepp på halsen och att döden har orsakats av annan person. Frågan är då om den av Freddie Ling i hovrätten åberopade bevisningen om alternativa dödsorsaker förtar värdet av åklagarens bevisning.

Freddie Ling har i den delen åberopat ett utlåtande av Ulf Jonsson och förhör med denne. Ulf Jonsson har i utlåtandet framfört att det inte går att fastställa dödsorsaken och att Mona Nilsson kan ha lidit av en potentiellt dödlig hjärtsjukdom med ett förstorat hjärta med hänsyn till hjärtats vikt. Under sitt förhör har han tillagt att hon också kan ha drabbats av s.k. brustet hjärta (takotsubo) och hänvisat till uppgifter i Mona Nilssons sjukhusjournal om sådan misstanke. Han har också riktat kritik mot att någon undersökning av hjärtat inte gjorts med mikroskop.

Som Ulf Jonsson har uppgett finns det i journalen en anteckning om ”takotsubo”. Bedömningen av läkaren innehåller dock även en misstanke om att Mona Nilssons tillstånd berott på strypning.

När det gäller hjärtvikten har Peter Karan, som var en av de två rättsläkare som genomförde obduktionen, uppgett att vikten i jämförelse med normalvikt hade en

avvikelse om 20 gram och att den skillnaden kan ha berott på blodmängden i hjärtat eller vilka kärl som följt med vid obduktionsassistentens vägning av det. Han har vidare sagt att hjärtat undersöktes vid obduktionen av båda rättsläkarna och bedömdes vara ett helt friskt, normalstort hjärta utan avvikande vikt, att det inte fanns något som signalerade hjärtsjukdom vid obduktionen och att takotsubo är en ovanlig dödsorsak. Beträffande det förhållandet att man inte gjorde någon mikroskopiskundersökning av hjärtat har han förklarat att man vid en sådan förmodligen skulle se skador som orsakats under återupplivningsförsöken med bland annat LUCAS-maskin och att en sådan undersökning av hjärtat därför inte skulle ha tillfört något.

Mot bakgrund av att två rättsläkare obducerat Mona Nilsson och i samband med det undersökt hennes hjärta, vilket har bedömts som friskt och helt normalt, anser hovrätten att förklaringen att Mona Nilsson skulle ha drabbats av plötsligt hjärtstopp, utan föregående känningar, på grund av takotsubo kan avfärdas. Obduktionen har inte heller gett några indikationer på att Mona Nilsson skulle ha lidit av någon hjärtsjukdom även om hon ibland har haft hjärtklappningar. Enligt Ulf Jonsson är för övrigt inte hjärtklappning tecken på hjärtsjukdom. Hovrätten anser sammanfattningsvis att inget finns i utredningen som talar för att Mona Nilsson drabbats av hjärtstopp till följd av hjärtsjukdom. Hjärtsjukdom och/eller takotsubo kan därmed uteslutas som dödsorsak. Hjärtsjukdom förklarar inte heller de skador som Mona Nilsson haft.

Det är utrett att Mona Nilsson har haft brott på sköldbruskets båda övre horn med omgivande blödningar och att någon form av våld har orsakat skadorna. Hovrätten anser att utredningen i målet utesluter att skadorna kan ha uppkommit genom hängning, spark, slag eller att något föremål träffat Mona Nilssons hals. Ulf Jonsson har menat att strypning oftast sker genom grepp runt hela halsen och att det inte finns något i utredningen som talar för att så har skett, eftersom det inte har funnits några märken runt halsen samt att det förhållandet att brotten varit riktade inåt inte nödvändigtvis innebär våld eftersom hornen kan ha pekats inåt, utåt eller rakt upp från början. Han har vidare sagt att brott på ena hornet inte är av värde, att punktformade blödningar kan uppkomma på andra sätt än genom strypning och att skadorna på

näsan, överläppen och runt underkäken kan ha uppkommit vid återupplivningsförsöken då andningsmask använts och därefter intubering.

Brandmannen Camilla Börjesson, som var andra personen på plats efter Mikael Pålsson, har uppgett att hon iakttog att Mona Nilsson hade en missfärgning runt halsen. Även polismannen Ghiasuddin Sediqi har nämnt att Mona Nilsson eventuellt hade något märke på halsen. Det finns också en notering i en promemoria över samtal med behandlande läkare på CIVA att denne sett en rodnad runt halsen på Mona Nilsson. Promemorian är daterad kl. 13:04 den 4 april 2021. Även i Rättsmedicinalverkets rapport nämns en missfärgning runt halsen under rubriken Bakgrundsinformation, vilken i sin tur är baserad på bland annat sjukhusets journal. Hovrätten anser inte att den omständigheten att det inte finns någon anteckning om missfärgning på halsen i samband med omhändertagandet på akuten cirka en timme tidigare förtar iakttagelserna om att det funnits en sådan. Det framgår nämligen av utredningen i hovrätten att Mona Nilssons halsrygg i samband med att hon kom till akuten hade stabiliserats med s.k. hästsko av ortoped. Av Ulf Jonssons utlåtande framgår att en rodnad är en hudmissfärgning som beror på ökat blodflöde och att en rodnad som uppstått på grund av yttre våld kan kvarstå i minuter och upp till några timmar. Även Peter Karan har sagt att skador på hals kan försvinna snabbt och att det är möjligt att en sådan skada inte syns vid en obduktion då den har läkt. Det förhållandet att det inte funnits några skador på halsen vid obduktionen, som ägde rum den 8 april 2021, utesluter således inte att det kan ha funnits missfärgningar på Mona Nilssons hals på förmiddagen fyra dagar tidigare.

När det gäller frågan om de punktformade blödningarna i och kring ögonen kan ha orsakats av återupplivningsförsöken har Peter Karan uppgett att det är osannolikt och inte har något stöd i litteraturen. Han har vidare uteslutit Ulf Jonssons teori om att skadorna i nedre delen av Mona Nilssons ansikte skulle ha orsakats av andningsmasken och intubering samt förklarat vilken typ av mask som använts på Mona Nilsson och att en sådan inte har några hårda kanter som kan ha orsakat de iakttaga skadorna på överläppen, näsryggen och underkäken. Rättsmedicinalverkets rättsläkare

har i sitt utlåtande dock inte uteslutit att det funnits andra alternativ till det trubbiga våld som orsakat ansiktsskadorna än tryck som vid grepp (skalsteget ”talar för”).

Som framgår av utredningen fanns det hos behandlande läkare redan någon timme efter det att Mona Nilsson kom till akuten misstanke om att hon hade blivit strypt. Av Obduktionsrapporten framgår vidare att av skiktröntgenunderlaget förutom brotten på sköldbrusket övre horn inte kunde uteslutas brott utan felställning på tungbenets ena horn. Något sådant brott har dock inte återfunnits vid obduktionen. Peter Karan har uppgett att det är vanligt förekommande vid strypning att just sköldbruskhornen bryts och att de då bryts inåt, att båda hornen var brutna och att Mona Nilsson har levt då det skedde eftersom det blev blödningar kring brotten. Han har vidare förklarat att det har varit fråga om ett ”kramande våld” som i sig inte behöver ge upphov till blödningar på och i halsen samt att frånvaron av hudskador därför inte motsäger att det handlat om ett grepp på halsen.

Även Ulf Jonsson har uppgett att det kan förekomma fall av strypning där inga skador syns, men att han ställer sig skeptisk till det eftersom det förutsätter att offret inte har kunnat försvara sig genom att offret exempelvis har varit bundet eller medvetslöst. Hovrätten noterar i den delen att Freddie Lings DNA funnits under alla Mona Nilssons fingernaglar och att Freddie Ling haft rivmärken i vart fall bakom sina öron som inte rimligen kan förklaras av våld med en galge. Förekomsten av DNA och skadorna på Freddie Ling talar således för att Mona Nilsson har försökt att försvara sig mot ett angrepp i något skede.

Förutom de två rättsläkare som utförde obduktionen har en annan rättsläkare hos Rättsmedicinalverket gått igenom materialet och kommit fram till samma slutsats som de två som obducerade Mona Nilsson. Tre rättsläkare har alltså konstaterat att brotten på sköldbruskets övre horn och de punktformade blödningarna är karaktäristiska för våld som grepp på halsen och att sannolikheten för alternativ är mycket liten. Som anförts ovan har hovrätten avfärdat hjärtsjukdom och/eller takotsubo som alternativ dödsorsak. Hjärtproblem eller plötsligt hjärtstopp förklarar inte heller varför det funnits brott på båda sköldbruskets övre horn och blödningar kring dem. Hovrätten anser det därför

bevisat att Mona Nilsson bland annat haft skador i form av brott på sköldbruskets båda övre horn med omgivande blödningar som orsakats av trubbigt våld som vid grepp på halsen och att de punktformade blödningarna i och runt ögonen har orsakats av bristningar i små blodådror till följd av förhindrat blodflöde till hjärtat, som i sin tur har orsakats av tryck mot halsens kärl som vid grepp på halsen. Hovrätten ifrågasätter således inte Peter Karans uppgift om att fynden har alla karakteristika som vid strypning och att Mona Nilsson var vid liv då hon utsattes för våldet. Mona Nilsson har således blivit strypt.

Alternativ gärningsperson

I likhet med tingsrätten anser hovrätten att det är utrett att de enda som befann sig i huset fram tills Mikael Pålsson anlände efter det att Freddie Ling ringt SOS Alarm var Mona Nilsson och Freddie Ling.

Ulf Jonsson har framfört en teori om att brotten på sköldbrottets övre horn kan ha uppkommit under återupplivningsförsöken.

Av utredningen framgår att Mona Nilsson var medvetlös när Freddie Ling ringde SOS Alarm. Mikael Pålsson har uppgett att han inte rörde Mona Nilssons hals när han utförde kompressioner på hennes bröstorg och hjärta samt att instruktionerna under pandemin är att inte försöka med mun-mot-mun-metoden. Det finns ingen anledning att ifrågasätta hans uppgifter. Att övriga personer som utfört livräddande åtgärder på Mona Nilsson skulle ha utsatt hennes hals för så kraftigt våld att båda de övre hornen bröts är så osannolikt att den teorin kan avfärdas helt. Hovrätten noterar därvid att det inte finns några som helst uppgifter om att vare sig Räddningstjänstens personal, ambulanspersonal eller sjukhuspersonal genomfört några fysiska inblåsningar på Mona Nilsson. Av utredningen framgår i stället att ambulanssjukvårdarna hade satt en andningsmask på henne. Vidare framgår det att ortoped stabiliserat hennes hals. Att ortopeden i det skedet skulle ha tryckt hårt på hennes hals och på så sätt orsakat skadorna framstår som helt osannolikt.

Hovrätten ansluter sig således till tingsrättens bedömning att det är Freddie Ling som har utövat våld mot Mona Nilsson genom grepp på hennes hals, vilket medförde syrebristorsakade hjärnskador och att åklagarens gärningspåstående när det gäller den objektiva sidan av brottet är bevisat.

Uppsåt

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning om att redan det förhållandet att Freddie Ling tog ett sådant grepp om Mona Nilssons hals som orsakade syrebrist, och i förlängningen död, talar starkt för att hans avsikt i gärningsögonblicket var att döda henne. Hovrätten instämmer också i bedömningen att greppet inte kan ha varit alldeles kortvarigt, att greppet utövats med viss kraft och att det inte helt kan uteslutas att Freddie Ling förutom grepp runt halsen även höll för Mona Nilssons mun samt att även dessa omständigheter talar för uppsåt att döda Mona Nilsson. Till skillnad från Ulf Jonsson anser hovrätten i likhet med tingsrätten att det också får anses vara allmänt känt att ett strupgrepp under vissa förutsättningar kan vara förenat med livsfara (se Högsta domstolens uttalande i rättsfallet NJA 1998 s. 86) och att sådant grepp i sig starkt talar för uppsåt att döda.

Freddie Lings beteende efter händelsen, vilket tingsrätten redogjort för, tyder som tingsrätten anført också på att han insåg att Mona Nilssons liv inte skulle gå att räddas. Det av andra som kommit till platsen beskrivna agerandet från Freddie Lings sida talar snarare för att han inte var särskilt intresserad av om hon skulle överleva. Mikael Pålsson har till exempel uppgett att Freddie Ling gått fram och tillbaka och inte uppehållit sig i tvättstugan hela tiden. Freddie Lings bristande engagemang i livräddningsinsatsen framstår i sig som märklig med hänsyn till att han tidigare uttryckt hur mycket han älskade Mona Nilsson och att han inte ville leva utan henne. Enligt Johan Nilsson har Freddie Ling på polisstationen till och med varit munter och oberörd och skämtat med både polis och sin försvarare trots att han var anklagad för försök till mord.

Den omständigheten att Freddie Ling efter det att Mona Nilsson blivit medvetslös ringde SOS Alarm kan som tingsrätten också anført tala för att han efter händelsen haft

en önskan om att hon inte skulle dö. Hovrätten instämmer dock i tingsrättens slutsats att Freddie Lings agerande efter själva gärningen sammantaget snarare talar för att han i gärningsögonblicket hade uppsåt till att Mona Nilsson skulle dö än motsatsen. Det är oklart hur lång tid som hade förflutit från det att Mona Nilsson blev medvetslös tills Freddie Ling ringde SOS Alarm kl. 09.53. Hovrätten finner det dock liksom tingsrätten anmärkningsvärt att Freddie Ling, trots att han var utbildad i hjärt- och lungräddning, inte först försökte få liv i Mona Nilsson genom att påbörja hjärtkompressioner innan han ringde det samtalet. Mikael Pålsson, som vittnat under ed och vars uppgifter det saknas anledning att ifrågasätta, har vidare uppgett att Freddie Ling pratade i telefon när han öppnade dörren och släppte in Mikael Pålsson i huset. Det förhållandet att Emma Tidblom på SOS Alarm/Sjukvårdens Larmcentral vid sex tillfällen därefter fick uppmana Freddie Ling att sätta på högtalarfunktionen på telefonen talar för att han inte hade på den funktionen när han pratade med henne dessförinnan. Det kan därför finnas visst fog för Emma Tidbloms misstanke att han i vart fall inte i någon större omfattning utförde några hjärtkompressioner på Mona Nilsson under deras samtal. Hovrätten noterar härvid att Freddie Ling i samtalet verkar ha varit mer fokuserad på att få lämna sin version av vad som hade hänt, än på att utföra livräddande uppgifter och att det, om högtalarfunktionen inte var på, borde ha varit svårt för honom att tala i telefon och samtidigt utföra hjärtkompressioner med båda händerna eller, för det fall han haft telefonen liggande bredvid sig, höra vad Emma Tidblom sa över sin egen höga andhämtning.

Sammantaget anser hovrätten, i likhet med tingsrätten, att omständigheterna har varit sådana att det är bevisat att Freddie Lings avsikt i gärningsögonblicket var att döda Mona Nilsson. Han har därmed gjort sig skyldig till ett uppsåtligt dödande och ska dömas för mord.

Påföljd

Freddie Ling döms för mord även i hovrätten. Tingsrätten har utförligt redovisat för Högsta domstolens praxis avseende straffvärde vid mord och kommit fram till att straffvärdet i detta fall överstiger det längsta tidsbestämda straffet fängelse 18 år.

Tingsrätten har därefter, med beaktande av Freddie Lings ålder, bestämt påföljden till 18 års fängelse. Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning att omständigheterna är försvårande och att gärningen har varit särskilt hänsynslös eftersom den har riktats mot Freddie Lings sambo sedan mer än 30 år, skett i deras gemensamma hem där hon haft särskild anledning att känna sig trygg och var föranledd av att hon ville separera från honom och leva med någon annan. Till detta kommer att det av utredningen i målet framgår att Mona Nilsson inte ens efter händelsen den 2 mars 2021 förväntade sig att Freddie Ling skulle använda våld mot henne utan var övertygad om att något sådant agerande från hans sida var helt uteslutet. Hon hade även till andra uttalat att han var alldeles för feg för att utöva våld mot henne. Mona Nilsson kan därför inte ha varit förberedd på att han skulle angripa henne. I likhet med tingsrätten anser hovrätten att straffvärdet för den gärning som Freddie Ling har begått överstiger fängelse 18 år och att det inte finns några förmildrande omständigheter som påverkar straffvärdet i sänkande riktning. Det i sig innebär att straffvärdet för gärningen motsvarar livstids fängelse. Hovrätten är dock överens med tingsrätten om att Freddie Lings ålder kan beaktas vid straffmätningen och att fängelsestraffets längd som tingsrätten gjort bör bestämmas till 18 år. Skäl att ytterligare sänka straffets längd finns inte. Någon annan påföljd än fängelse är med hänsyn till såväl straffets längd som brottets art inte aktuell.

Skadestånd

Freddie Ling döms för mord även i hovrätten. Tingsrätten har utförligt redovisat förutsättningarna för den praxis som gäller för efterlevandes rätt till skadestånd och den schablon som tillämpas vid uppsåtligt dödande.

Hovrätten delar tingsrättens bedömning att Sofie Nilsson har rätt till skadestånd av Freddie Ling. För att Sofie Nilsson ska ha rätt till ett högre skadeståndsbelopp för sveda och värk än schablonbeloppet 60 000 kr krävs, som tingsrätten angett, att utredningen i målet konkret visar att Sofie Nilsson har lidit en mer omfattande skada än vad som motsvaras av schablonen. Sofie Nilsson har i den delen åberopat ett antal läkarintyg för sjukpenning som distriktsläkare på vårdcentral utfärdat gentemot Försäkringskassan samt uppgifter från personer som känner henne och som hörts i

målet. Det finns uppgifter om att Sofie Nilsson har mått psykiskt mycket dåligt, men hon har inte uppsökt eller gått på behandling hos psykolog eller liknande eller känt behov av det. Hovrätten anser, till skillnad från tingsrätten, att det genom den av Sofie Nilsson åberopade bevisningen inte är bevisat att hon lidit en mer omfattande skada än andra anhöriga i hennes situation som motiverar att schablonen frångås (jfr rättsfallen NJA 2007 s. 953 och NJA 2020 s. 1142). Freddie Ling ska därför ersätta henne med 60 000 kr för sveda och värk.

När det gäller Sofie Nilssons rätt till skadestånd för inkomstförlust och begravningskostnader ansluter hovrätten sig till den bedömning som tingsrätten har gjort. Någon ändring av dessa belopp är därför inte aktuellt.

Häktning

För mord är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år. Det är inte uppenbart att det saknas risk för att Freddie Ling skulle avvika eller på annat sätt undandra sig straff om han frigges. Han ska därför vara häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

Rättegångskostnader

De av försvararen och målsägandebiträdet begärda ersättningarna får anses vara skäliga.

Freddie Ling har, med hänvisning till 31 kap. 2 § tredje stycket rättegångsbalken, begärt ersättning av allmänna medel för kostnader för i hovrätten åberopad bevisning med 27 625 kr inklusive mervärdesskatt. Enligt bestämmelsen kan en tilltalad som döms för brott få ersättning av allmänna medel för kostnader som vållats denne genom fel eller försummelse av åklagaren. Hovrätten anser inte att det i detta fall har förelegat några sådana omständigheter som motiverar att staten ska stå för den av Freddie Ling åberopade bevisningen. Hans begäran ska därför avslås.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 9 februari 2022

Hovrättsrådet Lotten Karlén, rådmannen Kavita Bäck Mirchandani, referent,
tf. hovrättsassessorn Josefine Isaksson samt nämndemännen Christina Holmqvist och
Lars Ove Samuelsson har deltagit i avgörandet.

AVRÄKNINGSUNDERLAG, se bilaga C

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 6

DOM
2021-10-27
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 5658-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Freddie Ling, 19480405-4833
Kronängen 6
423 55 Torslanda

Offentlig försvarare:

Advokat Hanna Larsson
Advokatbyrån Rampe & Bodström AB
Lilla Stampgatan 1B
411 01 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Mehrdad Sanaci
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

Målsägande

Sofie Nilsson
Postflyget 29 Lgh 1101
423 37 Torslanda

Målsägandebiträde:

Biträdande jurist Jeanette Swedén
c/o Advokaterna i Väst KB
Fabriksgatan 7
412 50 Göteborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Mord, 3 kap 1 § brottsbalken
2021-04-05

Påföljd m.m.

Fängelse 18 år

Skadestånd

Freddie Ling ska betala skadestånd till Sofie Nilsson med 130 312 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 april 2021 till dess betalning sker.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Ullevigatan 15

Telefon

031-701 10 06

Öppettider

måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress

404 83 Göteborg

E-post

avdelning6tgg@dom.se

Webbplats

www.goteborgstingsratt.domstol.se

Häktning m.m.

Freddie Ling ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämpliga för de fotografier i aktbil. 100, s. 4-19, 21-23 och 26, som har lagts fram vid tingsrättens förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Hanna Larsson får ersättning av staten med 352 041 kr. Av beloppet avser 238 568 kr arbete, 43 065 kr tidsspillan och 70 408 kr mervärdesskatt.
 2. Jeanette Swedén får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 93 865 kr. Av beloppet avser 68 828 kr arbete, 6 264 kr tidsspillan och 18 773 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Åklagarens yrkande och gärningspåstående

Åklagaren har yrkat att tingsrätten dömer Freddie Ling för mord enligt 3 kap. 1 § brottsbalken. Han har gjort gällande följande gärningspåstående.

Freddie Ling har dödat Mona Nilsson på sådant sätt att han den 4 april 2021 på Kronängen 6 i Torslanda, Göteborgs stad, har utövat våld mot målsäganden genom grepp på hennes hals vilket medförde syrebrist-orsakade hjärnskador som i sin tur ledde till att hon avled dagen därpå, alltså i Göteborg. Freddie Ling begick gärningen med uppsåt.

Målsägandens yrkande

Sofie Nilsson, som biträder åtalet, har yrkat att Freddie Ling ska betala skadestånd till henne med 161 253 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 4 april 2021 till dess betalning sker. Av beloppet avser 75 000 kr ersättning för sveda och värk, 45 844 kr ersättning för inkomstförlust och 40 409 kr ersättning för begravningskostnader.

Freddie Lings inställning

Freddie Ling har förnekat gärningen och i enlighet därmed bestritt ansvar för brott. Han har motsatt sig Sofie Nilssons skadeståndsyrkande men vitsordat sättet för räntebereäkningen.

UTREDNINGEN

Åklagaren och Sofie Nilsson har lagt fram bevisning i form av kroppskamerafilm, journalanteckningar, protokoll över telefongenomgång, händelserapport, SOS-samtal, promemoria avseende läkarkontakt, dödsbevis, rapporter avseende rättsmedicinsk obduktion, fotografier, promemoria avseende observationer vid brottsplatsundersökning, pro-

tokoll brottsplatsundersökning, klädundersökningar, rättsintyg, beslagsprotokoll, delredovisning från NFC samt finansiella utredningar avseende Freddie Ling och Mona Nilsson.

Sofie Nilsson har därutöver lagt fram lönespecifikationer, läkarintyg avseende sjukskrivning och faktura avseende begravningskostnader.

Freddie Ling har lagt fram fotografier samt uppgifter ur journalanteckningar, protokoll brottsplatsundersökning, rapport avseende rättsmedicinsk obduktion och rättsintyg.

Tingsrätten har på åklagarens och Sofie Nilssons begäran hållit målsägandeförhör med Sofie Nilsson. Tingsrätten har vidare hört Freddie Ling över åtalet. På åklagarens och Sofie Nilssons begäran har tingsrätten hållit vittnesförhör med Emma Tidlund, Mikael Pålsson, Camilla Börjesson Philip Bloom, Ghiasuddin Sediqi, Tim Nilsson, Johan Nilsson, Bo Andersson, Rikard Grankvist, Tarja Samuelsson och Desirée König.

DOMSKÄL

Gärningen

Bakgrund

Mona Nilsson och Freddie Ling var sambor sedan lång tid och de har tillsammans dottern Sofie Nilsson, som är 30 år. De bodde i ett hus i Torslanda.

Mona Nilsson hade emellertid träffat en annan man, Rickard Grankvist. Under våren 2021 berättade Mona Nilsson för Freddie Ling att hon ville separera från honom och Freddie Ling fick också reda på Mona Nilssons relation med Rickard Grankvist.

Vintern/våren 2021

Vid ett tillfälle under våren, på natten den 2 mars 2021, var ambulans och polis på plats i Mona Nilssons och Freddie Lings bostad. Det var för att Freddie Ling hade gjort klart för Mona Nilsson att han inte ville leva och därför tagit värktabletter (paracetamol). Freddie Ling kördes av polis till psykiatriakutmottagningen och Mona Nilsson

berättade för poliser på plats i bostaden både om händelsen och hur situationen mellan henne och Freddie Ling var vid tillfället. I samtalet med poliserna, som spelades in med polisernas kroppskamera, uppgav Mona Nilsson bl.a. att Freddie Ling inte kunde hantera att hon ville separera, att hans humör hade växlat ”upp och ner, upp och ner”, att hon upplevde honom som obehaglig, att Freddie Ling var psykiskt instabil och att hon inte visste var hon hade honom. Hon uppgav emellertid också att hon var hundra procent säker på att han inte skulle ge sig på henne, att hon inte var rädd för honom men att hon tyckte att hans beteende var fruktansvärt obehagligt och att han aldrig hade varit fysisk mot henne. Freddie Ling skrevs ut från psykiatriakutmottagningen på morgonen den 2 mars varvid en läkare antecknade i journalen att Freddie Ling bedömdes ha låg suicidrisk.

Åklagaren har lagt fram en mängd meddelanden skickade mellan Freddie Ling och Mona Nilsson under mars månad. Freddie Lings meddelanden, som var klart fler än de som Mona Nilsson skickade, växlade framför allt mellan vad som får uppfattas som förtvivlade försök att få Mona Nilsson tillbaka och närmast hotliknande meddelanden om att han skulle ta sitt liv (både uttryckligt och underförstått). Mona Nilssons meddelanden var nästan genomgående svar på vissa av Freddie Lings meddelanden, i vilka hon bl.a. försökte få honom att sluta hota med att ta sitt liv och sluta försöka få henne att gå tillbaka till honom. Av meddelandena kan man utan vidare dra slutsatsen att Freddie Ling ville att förhållandet mellan honom och Mona Nilsson skulle bestå men att Mona Nilsson hade gått vidare. Den slutsatsen får också stöd av de återopade meddelandena mellan Sofie Nilsson och Mona Nilsson.

Under mars månad bodde Mona Nilsson delvis hos Rikard Grankvist i Eskilstuna. Hon var i hemmet i Torslanda vid några tillfällen. Enligt Freddie Ling var hon borta från hemmet i ungefär 20 dagar under mars. Rikard Grankvist har berättat att Mona Nilsson bodde hos honom i Eskilstuna under nio dagar och att de också bodde på hotell i Göteborg. Tarja Samuelsson har berättat att hon och Mona Nilsson, tillsammans med Rikard Grankvist, var vid Hornborgasjön för att fotografera under samma vecka som påskhelgen och att Mona Nilsson åkte till Rikard Grankvist efter att de varit där.

Påskhelgen 2021

Av utredningen står först följande klart angående påskhelgen. Mona Nilsson kom till hemmet i Torslanda under påsken, som inföll första helgen i april. Hon skulle åka tillbaka till Rikard Grankvist i Eskilstuna på påskdagen, dvs. den 4 april. På påskaftonen var Mona Nilsson, Freddie Ling och Sofie Nilsson i bostaden. Sofie Nilsson skulle ha sovit över till dagen därpå men orkade inte med tjafset mellan föräldrarna angående att Mona Nilsson träffat en ny man. Hon lämnade därför bostaden och åkte hem till sig.

Sofie Nilsson har beskrivit att hon hade en stark magkänsla av att något var fel, att något skulle sluta illa, när hon åkte från bostaden. Hon tror att känslan berodde på att hennes mamma egentligen ville följa med henne, vilket hon sagt att Mona Nilsson gav uttryck för på kvällen. Hon har vidare berättat att hon pratade i telefon med Mona Nilsson vid kvart över nio på påskdagens morgon och att hon då hörde på Mona Nilssons röst att det var något eftersom Mona Nilsson lät ledsen, arg och frustrerad på samma gång. Mona Nilsson höjde enligt Sofie Nilsson också rösten lite grann, vilket Sofie Nilsson har förklarat att hon uppfattade som att Mona Nilsson ville att Freddie Ling skulle höra vad Mona Nilsson sa. Det som Mona Nilsson sa under samtalet, enligt Sofie Nilsson, var att hon (Mona) skulle göra sig i ordning och att hon sedan skulle ringa Sofie Nilsson från bilen. Tingsrätten ifrågasätter inte det som Sofie Nilsson har berättat om samtalet med sin mamma. Utifrån vad som framkommit av utredningen var detta sista gången som någon annan än Freddie Ling talade med Mona Nilsson.

Klockan 09.18 på påskdagen skickade Freddie Ling ett meddelande till Sofie Nilsson. I meddelandet skrev han bland annat att Sofie Nilsson skulle få besök av Mona Nilsson och Rikard Grankvist på måndagen i veckan efter annandag påsk. Sofie Nilsson vidarebefordrade meddelandet till Mona Nilsson kl. 09.33 tillsammans med ett meddelande där hon skrev: ”Tack för den!!! Vet du hur mycket problem jag kommer få nu!! Jag bad dig hålla tyst!!!”. Det som tingsrätten redovisat framgår av de meddelanden som lagts fram. Sofie Nilsson har berättat, vilket tingsrätten inte ifrågasätter, att hon inte vet hur hennes pappa hade fått reda att hon och Mona Nilsson hade en överenskommelse om

att Mona Nilsson och Rikard Grankvist skulle komma till Göteborg veckan därpå och att de då skulle bo hos henne.

Klockan 09.53 samma dag ringde Freddie Ling till SOS Alarm. Han uppgav bl.a. att han och Mona Nilsson hade fajtats, att Mona Nilsson hade fallit, att han inte fick liv i henne och att hon förmodligen var medvetslös. Samtalet kopplades till Emma Tidlund vid sjukvårdens larmcentral eftersom det var ett vårdärende. Freddie Ling fick instruktioner från Emma Tidlund om att göra hjärtkompressioner på Mona Nilsson i avvaktan på att ambulans skulle komma till platsen. Några minuter in i samtalet kom Mikael Pålsson till bostaden. Han är s.k. sms-livräddare och ansluten till en "HLR-app" som, i hjärtstoppssituationer, larmar ut till personer som är anslutna till appen (vilka är kunniga inom hjärt-/lungräddning) och som befinner sig i närheten. Mikael Pålsson genomförde hjärtkompressioner på Mona Nilsson till dess att ambulanspersonal var på plats. Det nu anförda framgår av utredningen, däribland det uppspelade larmsamtalet och Emma Tidlunds och Mikael Pålssons uppgifter.

När ambulans (och brandkår) var på plats flyttades Mona Nilsson från tvättstugan, där Mikael Pålsson hade utfört kompressioner, till hallen. Brandmannen Camilla Börjesson har berättat att hon var med och flyttade Mona Nilsson och att hon genomförde hjärtkompressioner i hallen innan Mona Nilsson avfördes med ambulans till sjukhus.

Ungefär samtidigt som ambulans kom till bostaden kom poliserna Ghiasuddin Sediqi, Philip Bloom och Tim Nilsson dit. De har samstämmigt berättat att de förde Freddie Ling åt sidan och samtalade med honom i köket. Efter en stund fick de besked om att Freddie Ling var misstänkt och att han skulle gripas. De tog med sig Freddie Ling till arresten.

Sofie Nilsson har berättat att hon försökte få tag på sin mamma flera gånger under förmiddagen utan resultat och att hon också funderade på att ringa polisen. Hon har också uppgett att hon förstod vad det gällde när polis senare samma dag kom till hennes bostad och att hon då sa till poliserna att hon visste vad det handlade om.

Mona Nilsson vårdades med intensivvård på sjukhus men avled den 5 april 2021.

Freddie Lings uppgifter om händelseförloppet på morgonen den 4 april 2021

Freddie Ling har berättat sammanfattningsvis följande om vad som utspelade sig i huset under morgonen den 4 april 2021 fram till dess att Mikael Pålsson kom till bostaden.

Han gick upp kl. 06.30 och gjorde te och kaffe. Han satt själv fram till omkring kl. 07.30–07.45 då Mona Nilsson kom ned. De satt och pratade om inget speciellt och allt var hur bra som helst. Till slut sade Mona Nilsson att Rikard Grankvist skulle komma och bo hos Sofie Nilsson. Han ifrågasatte det eftersom Sofie Nilsson inte ville träffa, se eller prata med Rikard Grankvist. De satt och pratade om det tills Mona Nilsson reste sig och gick ut i hallen och vidare ut i tvättstugan.

Han hörde därefter att telefonen ringde. Han hade skickat ett sms till Sofie Nilsson och berättat vad Mona Nilsson hade sagt om att Rikard Grankvist skulle komma. Han visste inte vem det var som ringde eftersom han satt kvar i köket. Det blev ett ”sjuherrans” liv i telefonen och han förstod att Mona Nilsson talade med Sofie Nilsson.

Han satt kvar i köket en stund. Det gick några minuter och han gick sedan in i tvättstugan. Mona Nilsson stod vid diskhon. Det första han fick höra var att Mona Nilsson sa att han var en jävla idiot. Han ifrågasatte vad hon menade varvid hon berättade om sms:et som han hade skickat till Sofie Nilsson. Helt plötsligt började Mona Nilsson slå honom med tre galgar som hon hade i handen. Två av galgarna var av hårdplast och en var av trä, men överklädd med vit plast. Han tror att det var lite fuktigt på golvet för han ramlade ned på knäna. Han kom upp ganska snabbt men Mona Nilsson fortsatte att slå på honom med nävarna och kastade också galgarna mot honom. Han försökte fösa bort henne när han stod på knä och hon började slå honom. Han reste sig upp och de stod sedan och pratade, kanske tre-fyra minuter. Då var Mona Nilsson helt lugn igen.

Därefter kom det en ny ”svada” från Mona Nilsson. Hon gapade och skällde. Han sa till henne att sluta skrika. Han har aldrig under trettio år hört henne skrika på det sättet. Han vände sig åt höger för att gå ut ur tvättstugan. Då såg han i ögonvrån att det fladdrade till och hörde ett ”sjuhelsikes väsen”. Han vände sig om och såg Mona Nilsson ligga ned. Hans teori är att Mona Nilsson snubblade baklänges på tvättkorgen och att hon i fallet kan ha slagit i dörren, karmen eller tvättmaskinsluckan.

Efter fallet hamnade Mona Nilsson så att hon låg med huvudet böjt in mot kroppen med hakan mot halsen. Han tänkte att han skulle flytta på henne men vågade inte det på grund av att han har lärt sig att man inte ska flytta personer på grund risken för nack-/ryggskador. Mona Nilsson låg därför kvar i samma position hela tiden, med huvudet mot ytterdörren i tvättstugan. Han ropade till henne och frågade vad som hände. När han inte fick något svar gick han fram till henne. Han böjde sig ned och ställde sig gränsle över henne och kände på hennes kind. Det kom inget ljud från Mona Nilsson. Då kände han på hennes hjärta. Han kände också efter hennes puls på handleden och halsen. Han kände ingenting och rusade då ut och ringde 112.

Han genomförde hjärtkompressioner i enlighet med vad den han pratade med i telefon instruerade om. Han hade dock, med hänsyn till sin astma, svårt att både göra hjärtkompressionerna och räkna, på det sätt som personen han talade med ville att han skulle göra. Några minuter innan ambulansen, enligt personen han talade med, skulle vara på plats kom Mikael Pålsson.

Rättsläkarnas utlåtanden

En rättsmedicinsk obduktion genomfördes av Mona Nilsson den 8 april 2021 enligt s.k. tvåläkarförfarande. I bakgrundsinformationen i rapporten över obduktionen antecknade de undersökande läkarna bl.a. följande. Vid ankomst till sjukhuset hade Mona Nilsson återfått en hjärtrytm, dock visade skiktröntgenundersökning av hjärnan att hon hade utbredda syrebristorsakade hjärnskador. Vid läkarundersökning observerades små punktformade hudblödningar i pannan och i ögonvitorna samt lila hudmissfärgning på halsen, den undersökande läkaren dokumenterade en misstanke om strypning.

Avdelning 6

Under rubriken Radiologisk undersökning antecknade rättsläkarna bl.a. följande. Vid skiktröntgenundersökning och undersökning med magnetkamera den 4 och 5 april 2021 observerades oåterkallelig syrebristorsakad hjärnskada med helt utslätad gräns mellan grå och vit substans. Vid kompletterade granskning den 20 maj 2021 av det befintliga skiktröntgenunderlaget observerades brott med felställningar på sköldbruskets båda övre horn. På tungbenets högra horn kunde brott utan felställning inte uteslutas.

Läkarna konstaterade utifrån vad som framkommit vid undersökningen av den döda kroppen och av utredningsmaterialet (bl.a. journalhandlingar) följande skador på Mona Nilsson.

- Svullen hjärna, syrebristorsakade nervcellsskador i hjärnan
- Brott på sköldbruskets båda övre horn med omgivande blödningar
- Punktformade blödningar i ögonens bindehinnor samt i huden omgivande ögonen
- Blödning på överläppens läppröda och slemhinna, rödaktiga hudmissfärgningar i huden ovanför överläppen och rödaktig hudmissfärgning på näsryggen samt underhudsblödningar på underkäken
- Blånad på den vänstra underarmen och på den vänstra långfingerknogen samt intorkade hudavskrapningar på den vänstra fotryggen
- Blödningar i underhudsfettet över båda höftbenskammarna
- Blödningar i underhudsfettet på ryggens övre del

När det gällde skadornas uppkomstsätt uttalade läkarna följande.

- Utseendet och lokaliseringen av skadorna på sköldbrusket med omgivande blödningar talar starkt för att de orsakats av trubbigt våld som vid grepp på halsen.
- Utseendet och lokaliseringen av de punktformade blödningarna i ögonens bindehinnor och i huden omgivande ögonen talar starkt för att de har orsakats av bristningar i små blodådror till följd av förhindrat blodåterflöde till hjärtat, som i sin tur orsakats av tryck mot halsens kärl som vid grepp på halsen.
- Utseendet och lokaliseringen av blödningen på överläppens läppröda och slemhinna, hudmissfärgningarna i huden ovanför överläppen, hudmissfärgningen på

näsan samt underhudsblödningarna på underkäken talar starkt för att de orsakats av trubbigt våld och kan tala för tryck på munnen, näsan och på underkäken som vid grepp.

- Utseendet och lokaliseringen av blånaderna på den vänstra underarmen och den vänstra långfingerknogen talar starkt för att de orsakats av trubbigt våld och kan tala för att ha orsakats av slag eller islag mot huden.
- Utseendet av blödningarna i underhuds fettet på ryggens övre del talar starkt för att de orsakats av trubbigt våld. Det är inte möjligt att bedöma om skadorna har orsakats av islag mot ryggen i samband med fall, tryck mot hårt underlag i samband med hjärt-lungräddning eller tryck av ryggen mot hårt underlag i samband med våld mot halsen.
- Utseendet och lokaliseringen av blödningarna i underhuds fettet över båda höftbenskammarna talar starkt för trubbigt våld och talar för islag mot höfterna vid fall eller stöt/tryck mot huden på höfterna på annat sätt.
- Utseendet på de intorkade hudavskrapningarna på den vänstra fotryggen talar starkt för att de orsakas av trubbigt våld. Skadornas utseende är specifikt, bedömning av uppkomstsätt är inte möjlig.

Sammantaget fann läkarna när det gäller *dödsorsaken* att fynden och omständigheterna talar starkt för att Mona Nilsson avlidit till följd av syrebristorsakade hjärnskador som i sin tur varit en följd av grepp på halsen. Vidare, när det gäller *dödssätt*, fann rättsläkarna att fynden och omständigheterna talar starkt för att döden har orsakats av annan person.

Läkarna svarade också på ett antal särskilda frågeställningar. Dessa grundades i att Freddie Ling hade uppgett att Mona Nilssons bakhuvud efter ett fall låg mot en dörr och att hennes haka var tryckt nedåt i riktning mot nyckelbenen medan ryggpartiet och resten av kroppen var placerad på golvet samt beskrivit bl.a. hur han genomförde hjärtkompressionerna när Mona Nilsson var placerad i det läget. De särskilda frågeställningarna var följande.

- Kan det ha uppstått skador på målsägande i samband med att hennes kropp varit placerad på ovanstående sätt när misstänkt påbörjat hjärtkompressioner?

Avdelning 6

- Om det kan ha uppstått skador enligt ovanstående fråga, kan det då ha för-
anlett de skador som obduktionen påvisat?
- Kan målsägandes placering i kombination med återupplivningsförsök på annat
sätt ha påverkat målsägandes skadebild?

Rättsläkarna besvarade frågeställningarna enligt följande.

De påvisade skadorna på bröstkorgen och på ryggen [under vissa i rappor-
ten angivna punkter] bedöms ha orsakats av återupplivningsförsök. Det är
inte möjligt att bedöma om återupplivningsförsöket har genomförts av
sjukvårdspersonal eller av den misstänkte gärningsmannen. Det talar starkt
emot att skadorna på halsen har orsakats av manuella hjärtkompressioner
så som det är av den misstänkte gärningsmannen beskrivet.

I en komplettering till rapporten, genomförd senare, har rättsläkarna besvarat hur lång
tid det tar, typiskt sett, dels för en person att tappa medvetandet vid grepp på hals, dels
innan en person dör av syrebrist till följd av grepp på hals. Läkarna redovisade följande
svar.

Vid tryck på halsen finns det ett flertal mekanismer som kan leda till döden
eller medvetlöshet. Tidsramen och utfallet beror på hur greppet är ge-
nomfört och oftast är det mest troligt en kombination av mekanismer. På
halsens vardera sidor finns det anatomiskt en utbuktning i början på de
inre halspulsådrorna som rymmer s.k. baroreceptorer. Dessa barorecep-
torer känner av blodtrycket och leder signaler in i hjärnstammen genom
tung- och svalgnerven. Tryck på dessa utbuktningar resulterar näst intill
omedelbar nedgång i hjärtfrekvens och kan snabbt därefter leda till plöts-
ligt hjärtstopp. Tidsramen för medvetlöshet räknas i sekunder och hjärt-
stopp kan inträda strax därefter. Fysiologiskt sett förväntas syrebristbe-
tyngda hjärnskador uppstå inom minuter om syretillförseln äventyras på
grund av minskad blodtillförsel, förträngda luftvägar eller en kombination

av dessa. I praktiken kan det dock inte med säkerhet bedömas när medvetslöshet och död på grund av ren syrebrist till följd av tryck på halsen skulle uppstå då stimulering av baroreceptorerna inte kan uteslutas.

Ingen rättsläkare har hörts i målet.

Tingsrättens bedömning av gärningspåståendet

Rättsläkarna har alltså angett att fynden och omständigheterna talar starkt för dels att Mona Nilsson avlidit till följd av syrebristorsakade hjärnskador som i sin tur varit en följd av grepp på halsen, dels att döden har orsakats av annan person. Enligt den gradering i skalsteg som används innebär skalsteget ”talar starkt för” att fynden/resultaten har karakteristika som är typiska och att sannolikheten för alternativ är mycket liten. Redan rättsläkarnas slutsatser angående dödsorsak och dödssätt ger således väldigt starkt stöd åt åtalet

Till det kommer rodnaden på Mona Nilssons hals, som syns tydligt på fotografierna av henne från sjukhuset samma dag som händelsen. Dessa märken har också observerats av i vart fall två av varandra oberoende personer. Camilla Börjesson har berättat att hon la märke till en missfärgning/blånad runt halsen på Mona Nilsson när hon genomförde hjärt-/lungräddning. Den behandlande läkaren på avdelningen som Mona Nilsson behandlades på sedan hon kommit till sjukhus har till polis (som antecknade detta i PM) angett att han såg en rodnad på Mona Nilssons hals som ”ser konstig ut”. En liknande uppgift finns också, enligt rapporten över obduktionen, dokumenterad i journalanteckningar från sjukhuset och tingsrätten saknar, mot bakgrund av vad som syns på fotografierna, anledning att ifrågasätta att det fanns märken på Mona Nilssons hals när hon kom till sjukhuset. Märkena i sig ger starkt stöd åt åtalet.

Utredningen tillåter ingen annan slutsats än att det bara var Freddie Ling och Mona Nilsson som var i huset under morgonen den 4 april 2021 fram tills Freddie Ling ringde SOS Alarm. Då var Mona Nilsson medvetslös. Att hon tog ett grepp på sig själv som orsakade henne medvetslöshet håller tingsrätten för uteslutet. Mot den bakgrun-

Avdelning 6

den bedömer tingsrätten att den angivna bevisningen är så stark att den i sig – om bevisning som talar mot åtalet inte föranleder till annat – är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt när det gäller att Freddie Ling har utövat våld mot målsäganden genom grepp på hennes hals vilket medförde syrebristorsakade hjärnskador.

Frågan blir då om Freddie Lings förklaring och den bevisning han lagt fram tar värde från åklagarens bevisning. Om Freddie Lings uppgifter och bevisning leder till att det finns rimligt tvivel angående att han utövade våld genom ett grepp på Mona Nilssons hals ska han frikännas.

Freddie Lings alternativa förklaring är att Mona Nilsson föll, utan hans inverkan, och att hon var livlös efter fallet. Enligt honom hamnade Mona Nilssons kropp i ett läge så att huvudet var lutat mot ytterdörren och halsen/nacken var i en onaturlig vinkel i förhållande till kroppen, med hakan mot halsen. Han lät enligt egen uppgift Mona Nilsson ligga på det sättet. Redan i sig framstår Freddie Lings uppgifter i denna del som anmärkningsvärda, inte minst eftersom den person som han levte tillsammans med i 35 år och som han inte ville skulle lämna honom inte andades eller hade puls. Därtill har Freddie Ling berättat att han och Mona Nilsson under kvällen/natten på påskafton/påskdagen blivit sams, bestämt att de skulle fortsätta leva tillsammans och att Mona Nilsson skulle berätta det för Rikard Grankvist ”pö om pö”. Att han mot den av honom angivna bakgrunden skulle ha låtit henne ligga med hals/nacke i en onaturlig vinkel efter ett självförvållat fall framstår närmast som uteslutet. Tingsrätten noterar också i sammanhanget att han inte någon gång under samtalet till SOS Alarm frågade angående vinkeln på Mona Nilssons hals/nacke eller om han skulle flytta henne. Han nämnde inte ens den omständigheten, vilken framstår som att den måste ha varit helt central för honom i den beskrivna situationen – även med beaktande av om han då var i ett upprivet tillstånd. Till det anförda kommer att Freddie Lings uppgifter i väsentliga avseenden saknar stöd i utredningen. Mikael Pålsson, som alltså kom till bostaden några minuter efter att Freddie Ling ringt till SOS Alarm, har berättat att Mona Nilsson låg raklång på golvet när han kom till platsen och att hon låg ca en halvmeter från dörren mot vilken Freddie Ling angett att hennes huvud var lutat (även när Mikael Pålsson

kom dit). Därtill har Freddie Lings alternativa förklaring till Mona Nilssons död i praktiken avfärdats av rättsläkarna i den särskilda frågeställningen i utlåtandet över obduktionen.

Detta innebär att händelseförloppet inte har varit det som Freddie Ling har uppgett. Den av honom åberopade bevisningen förringar inte heller det väldigt starka stöd som bevisningen i övrigt ger åt åtalet. Det saknas varje antydning till att det har gått till på något tredje sätt, dvs. på ett sätt som varken åklagaren påstått eller Freddie Ling har berättat om. Det är därmed sammantaget ställt utom rimligt tvivel att Freddie Ling utövade våld mot Mona Nilsson genom grepp på hennes hals som medförde syrebristorsakade hjärnskador.

Läkare fastställde Mona Nilssons död den 5 april 2021. Ingenting har framkommit som ger anledning att misstänka att döden var en följd av någonting annat än Freddie Lings våldsutövning och de syrebristorsakade hjärnskadorna.

Åklagaren har således bevisat sitt gärningspåstående när det gäller den objektiva sidan av brottet.

Tingsrättens bedömning av uppsåtsfrågan

För att Freddie Ling ska dömas för mord krävs det också att han agerade med uppsåt att döda Mona Nilsson. Det är hans uppsåt i gärningsögonblicket som är av betydelse för uppsåtsfrågan. Omständigheter före och efter gärningen kan emellertid tjäna som bevisfaktum när det gäller vilket uppsåt han hade i gärningsögonblicket.

Redan den omständigheten att Freddie Ling tog ett grepp på Mona Nilssons hals och att Mona Nilsson av greppet orsakades syrebrist och i förlängningen avled talar i sig starkt för att hans avsikt i gärningsögonblicket var att döda Mona Nilsson (jfr t.ex. Högsta domstolens uttalanden angående strupgrepp i rättsfallet NJA 1998 s. 86).

Enligt tingsrättens mening tyder rodnaden på Mona Nilssons hals, som alltså var kvar när hon befann sig på sjukhus (men inte vid obduktionen), på att det inte kan ha varit

Avdelning 6

fråga om ett alldeles kortvarigt/momentant grepp. I samma riktning pekar den omständigheten att en av de konstaterade skadorna på Mona Nilsson var punktformade blödningar i ögonens bindehinnor och i huden omgivande ögonen, vilket enligt rättsläkarna talar starkt för att de har orsakats av bristningar i små blodådror till följd av förhindrat blodåterflöde till hjärtat. Tingsrätten noterar också att rättsläkarna i rapporten över obduktionen angett att skadorna kring Mona Nilssons mun, näsa och underkäke talar starkt för att de orsakats av trubbigt våld och kan tala för tryck på munnen, näsan och på underkäken som vid grepp. Det framstår som uteslutet att Mona Nilsson orsakade sig själv trubbigt våld på dessa ställen, vilket gör att skadorna får anses tyda på att Freddie Ling höll ett grepp inte bara på hennes hals, utan också omkring munnen. Det talar i sig också i någon mån för ett inte alldeles kortvarigt grepp på halsen.

Till det anförda kommer följande. Flera personer som var i kontakt med Freddie Ling efter händelsen reagerade på hans beteende. Sjuksköterskan Emma Tidlund har berättat att hon reagerade på bl.a. att Freddie Ling tycktes bli mer förvånad än tacksam när sms-livräddaren (Mikael Pålsson) kom till platsen och har också gett uttryck för att hon i liknande situationer (hjärtstoppssituationer) tidigare inte har varit med om att personen hon pratar med inte blir glad när det kommer någon för att hjälpa till med kompressioner. Poliserna Ghiasuddin Sediqi, Philip Bloom och Tim Nilsson, som hade den initiala polisiära kontakten med Freddie Ling och därefter avförde honom från bostaden, har samtliga uppgett att Freddie Ling inte frågade om status på Mona Nilsson. Tingsrätten konstaterar att de hörda personerna är professionella aktörer som i sina arbeten ofta kommer i kontakt med människor i utsatta situationer. Även med beaktande av att ingen av dem är utbildad särskilt inom psykologi, att det finns variationer i människors beteende vid ett trauma och att ingen av dem kände Freddie Ling, anser tingsrätten att deras uppgifter tyder på att Freddie Ling insåg att Mona Nilsson var bortom räddning. Det talar i viss mån för att greppet han tog var av viss varaktighet.

Utlåtandena från rättsläkarna ger inget besked om med vilken varaktighet Freddie Ling höll greppet. Det är möjligt att närmare besked i det avseendet skulle kunna ha lämnats om någon av läkarna hade hörts i målet. Även med beaktande av vad rättsläkarna har

Avdelning 6

anfört om att det inte går att utesluta stimulering av baroreceptorerna (se under rubriken Rättsläkarnas utlåtanden) – och därmed att det i praktiken inte med säkerhet kan bedömas när medvetlöshet på grund av ren syrebrist uppstår – måste utredningen sammantagen anses tala starkt för att Freddie Ling höll greppet under åtminstone ett flertal sekunder. Det är allmänt känt att våld genom grepp på någons hals är förenat med livsfara. Att det således inte var ett helt kortvarigt, närmast slagliknande, grepp talar med styrka för att Freddie Lings avsikt i gärningsögonblicket var att döda Mona Nilsson.

Enligt tingsrättens mening tyder vidare den omständigheten att greppet orsakade brott på sköldbruskets båda horn på att Freddie Ling måste ha använt viss kraft i greppet. Det talar också starkt för att hans avsikt i gärningsögonblicket var att döda Mona Nilsson.

När det gäller Freddie Lings agerande innan händelsen konstaterar tingsrätten att han i vart fall under månaden innan händelsen tycks ha varit förtvivlad, närmast desperat, över att Mona Nilsson ville lämna honom. Han har under den tiden gett uttryck för – både uttryckligen och genom antydningar – att vilja ta livet av sig. Tingsrätten anser utifrån de meddelanden han skickat till Mona Nilsson liksom hans agerande den 2 mars 2021 att såväl den uttryckta som den antydda viljan snarare än en verklig vilja framstår som en hämndaktion mot Mona Nilsson för att hon ville lämna honom. Även det som Sofie Nilsson berättat att Freddie Ling sagt till henne, vilket tingsrätten inte ifrågasätter, om att Mona Nilsson skulle få ångra sig alternativt få igen det hon gjort tyder på en vilja att hämnas. Det anförda kan inte tas till intäkt för att Freddie Ling i gärningsögonblicket hade ett uppsåt att döda Mona Nilsson men talar inte heller emot ett sådant uppsåt.

I den inspelning som gjordes med polisernas kroppskamera den 2 mars 2021 uttalade Mona Nilsson att Freddie Ling aldrig varit våldsam mot henne. Den uppgiften har bekräftats av Sofie Nilsson, som pläderingsvis framfört att hon aldrig sett Freddie Ling bruka våld mot Mona Nilsson. Samtidigt finns det vissa vaga uppgifter i målet från såväl Rikard Grankvist som Desirée König om att Mona Nilsson berättat för dem att

Avdelning 6

Freddie Ling har utsatt henne för våld. Det finns således uppgifter i båda riktningar när det gäller våld från Freddie Ling mot Mona Nilsson innan den 4 april 2021 men det är mer som talar mot att det tidigare förekommit våld än som talar för det. Enligt tingsrättens mening saknar det emellertid betydelse för frågan om Freddie Lings uppsåt i gärningsögonblicket huruvida han tidigare har brukat våld mot Mona Nilsson.

Det står som nämnts klart att Freddie Ling kontaktade SOS Alarm efter att Mona Nilsson förlorat medvetandet. Utredningen ger inte svar på när han ringde 112 i förhållande till när Mona Nilsson blev medvetslös. I sig talar möjligen samtalet som sådant för att Freddie Ling efter händelsen hade en önskan att Mona Nilsson inte skulle dö. Tingsrätten konstaterar samtidigt att Freddie Ling har beskrivit sig själv som en omvittnat lugn person även i stressiga situationer och berättat att han genomgått s.k. HLR-utbildning via arbetet tre gånger. Mot den bakgrunden framstår det som anmärkningsvärt att han, enligt sina egna uppgifter, inte påbörjade hjärtkompressioner förrän efter att han ringt SOS Alarm trots att han sagt sig inte känna någon puls på Mona Nilsson. Hans agerande – eller snarare icke-agerande – i detta avseende måste också ses i ljuset av att tingsrätten funnit bevisat att det var Freddie Ling som i det tidigare skedet tog greppet på Mona Nilssons hals som föranledde hennes medvetslöshet. Även med beaktande av att det inte med säkerhet går att veta hur en person reagerar i en extraordinär situation talar Freddie Lings agerande efter själva gärningen sammantaget snarare för ett uppsåt till att Mona Nilsson skulle dö än för motsatsen. Det tyder på att hans avsikt även i gärningsögonblicket var att Mona Nilsson skulle dö. I någon mån tyder även de redan nämnda uppgifterna, som poliserna på plats i bostaden har lämnat, om att Freddie Ling inte visade något intresse för Mona Nilssons mående på samma sak.

Några ytterligare omständigheter av betydelse för uppsåtsfrågan finns inte att redovisa. Tingsrätten anser att de anförda omständigheterna sammantagna talar med sådan styrka för att Freddie Lings avsikt i gärningsögonblicket var att döda Mona Nilsson att någon annan slutsats inte låter sig dras.

Nödvärn?

Försvaren har argumenterat för att Freddie Ling kan ha utsatts för ett brottsligt angrepp av Mona Nilsson och därmed haft en nödvärnsrätt. Freddie Lings egna uppgifter talar emellertid emot en sådan situation. Han har, i det relevanta skeendet, inte beskrivit en nödvärnssituation. I stället har han sagt att Mona Nilsson föll av sig själv, flera minuter efter att den situation som möjligen skulle ha kunnat ge Freddie Ling en rätt att i viss mån freda sig från ett angrepp hade avslutats. Att, när Freddie Ling inte ens själv påstått att han utövat det våld som tingsrätten funnit bevisat och hans uppgifter angående händelseförloppet därtill i centrala delar är motbevisade, konstruera en nödvärnsrätt framstår som allt för teoretiskt. Tingsrätten bedömer därför invändningen som obefogad.

Rubricering

Freddie Ling döms för att ha utövat våld mot Mona Nilsson genom grepp på hennes hals som medförde syrebristorsakade hjärnskador och i förlängningen hennes död. Han gjorde det med avsikt att döda henne. Det finns anledning att se allvarligt på gärningen, som därför inte kan rubriceras på annat sätt än som mord.

Påföljd*Straffskalan för mord*

Straffskalan för mord är fängelse på viss tid i lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Som skäl för livstids fängelse ska det särskilt beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös. Det framgår av 3 kap. 1 § brottsbalken.

Straffvärde och påföljd

Högsta domstolen har redogjort för hur straffvärdet ska bedömas vid mordgärningar, senast i rättsfallen ”Mordet med kökskniven” NJA 2021 s. 32, ”Mordet med brödkniven” NJA 2021 s. 377 och ”Mordet med hanteln” (Högsta domstolens målnummer B 6852-20). Av rättsfallen framgår bl.a. att samtliga omständigheter måste beaktas vid be-

Avdelning 6

dömningen av straffvärdet men att en utgångspunkt är att straffvärdet för mord motsvarar fängelse i 16 år. Vid försvårande omständigheter kan straffvärdet vara högre och vid förmildrande omständigheter kan straffvärdet vara lägre. För att kunna döma till livstids fängelse krävs det som huvudregel att det föreligger sådana försvårande omständigheter som uttryckligen anges i mordbestämmelsen. Även andra omständigheter med samma tyngd får dock beaktas.

I ”Mordet med hanteln” uttalade Högsta domstolen bl.a. följande angående att gärningen varit särskilt hänsynslös, vilket är vad åklagaren i detta mål har gjort gällande som skäl för att döma Freddie Ling till livstids fängelse.

- Att ett mord riktar sig mot en nära anhörig – make, sambo, förälder eller barn – kan ge anledning att bedöma gärningen som särskilt hänsynslös och därmed tala för livstids fängelse. Det gäller särskilt när gärningsmannen och offret bor ihop och i synnerhet inom ramen för varaktiga familjeförhållanden där intresset av trygghet och ömsesidig tillit är särskilt stort. (Punkt 19)
- Vilken betydelse det har att brottet begås i offrets hem får bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Våld mot en närstående i det gemensamma hemmet får dock normalt anses ha ett särskilt högt straffvärde. (Punkt 21)
- Inte enbart förekomsten av någon av de i HD-avgörandet exemplifierade omständigheterna medför att gärningen bedöms som särskilt hänsynslös. Domstolen måste därutöver ta ställning till om gärningen sedd som en helhet präglas av särskild hänsynslöshet. Och även om den kommer fram till det måste den, innan ett livstidsstraff utdöms, beakta förmildrande omständigheter samt göra en helhetsbedömning. (Punkt 23)

I målet som Högsta domstolen prövade dömdes den tilltalade för att ha slagit sin hustru med handen och en hantel i huvudet och utövat strypvåld mot henne under uppskattningsvis ett par minuter, med avsikt att döda henne. Hon hade någon tid innan händelsen gjort klart för den tilltalade att hon ville skiljas och det var enligt Högsta domstolen tydligt att gärningen var en följd av att han hade svårt att hantera situat-

ionen känslomässigt och att det var detta som drev honom att döda sin hustru. Ingen-
ting tydde på att gärningen var planerad i förväg. Gärningen förövades tidigt på mor-
gonen i sovrummet i makarnas lägenhet och det var med hänsyn till hur liten familjens
lägenhet var uppenbart att det förelåg en överhängande risk för att barnen skulle se el-
ler höra det som skedde. Det som enligt Högsta domstolen gjorde gärningen särskilt
hänsynslös var att brottet riktade sig mot hustrun och var föranledd av att hon ville
skiljas, att det förövades i det gemensamma hemmet där hon hade rätt att känna sär-
skild trygghet och att det förelåg en överhängande risk för att de tre minderåriga bar-
nen skulle uppfatta vad som skedde. Högsta domstolen dömde ut livstids fängelse.

I förevarande fall var det inte fråga om ett lika allvarligt våld som i HD-avgörandet.
Inte heller förövades gärningen med en överhängande risk för att ett barn skulle upp-
fatta vad som skedde. I övrigt är omständigheterna snarlika. Tingsrätten anser att Fred-
die Lings agerande var särskilt hänsynslöst redan med hänsyn till att brottet riktade sig
mot hans sambo sedan många år, tillika modern till hans dotter, att det var föranlett av
att hon ville separera och att det förövades i det gemensamma hemmet där hon hade
rätt att känna särskild trygghet. Det föreligger inga förmildrande omständigheter när
det gäller straffvärdet (jfr 29 kap. 3 § brottsbalken).

Även med beaktande av att omständigheterna i målet inte är riktigt lika försvårande
som i ”Mordet med hanteln” anser tingsrätten att straffvärdet överstiger det längsta
tidsbestämda straffet. Högsta domstolen uttalade i ”Mordet med hanteln” (p. 28) att
förekomsten av starka billighetsskäl kan motivera att straffet för ett mord, vars straff-
värde talar för ett livstidsstraff, bestäms till ett tidsbestämt straff i den översta delen av
den tidsbestämda delen av straffskalan. Enligt Högsta domstolen krävs det, eftersom
det normalt föreligger en betydande skillnad i faktisk avtjänandetid mellan ett livstids-
straff och ett tidsbestämt straff, att billighetsskalen är av särskilt påtaglig natur. Det bil-
lighetsskäl, av särskilt påtaglig natur, som gör sig gällande i målet är Freddie Lings ål-
der. Han är 73 år gammal och kan förväntas drabbas oskäligt hårt av ett straff utmätt
efter brottets straffvärde, även med beaktande av brottets allvar (se 29 kap. 5 § första
stycket 2 brottsbalken, rättsfallet ”Sjuttioåringen” NJA 2017 s. 138 p. 16-22 och prop.

1987/88:120 s. 95). Freddie Lings ålder bör därför beaktas i straffmätningen. Det har inte framkommit några ytterligare billighetsskäl att beakta.

Vid så höga straffvärden som det är fråga om kan någon annan påföljd än fängelse inte komma i fråga. Tingsrätten bestämmer mot bakgrund av det anförda fängelsestraffets längd till 18 år.

Skadestånd

Inledning

Sofie Nilssons skadeståndsyrkande innefattar dels tre ersättningsposter, dels ränta. När det gäller räntan har Freddie Ling vitsordat sättet för dess beräkning. Det innebär att Sofie Nilsson i den utsträckning hon har rätt till ersättning också har rätt till ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 4 april 2021. När det gäller själva ersättningsposterna har Freddie Ling inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig. Det innebär att Sofie Nilsson har att bevisa dels att det finns en rätt till skadestånd för henne, dels skadans storlek. Det finns därför skäl att redovisa tingsrättens överväganden och bedömningar för respektive ersättningspost var för sig.

Sveda och värk

Enligt 5 kap. 2 § första stycket 3 skadeståndslagen gäller att om en personskada har lett till döden ska skadevällaren betala ersättning för personskada som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära. Av förarbetena framgår att barn till den avlidne ingår i kretsen som avses (prop. 2000/01:68 s. 37 och 71 f.). Bestämelsen tillämpas så att en personskada hos den efterlevande förutsätts och att det, när ersättningen som yrkas inte överstiger i rättspraxis fastlagda schabloner, inte krävs läkarintyg eller liknande utredning för att styrka att de psykiska besvären är att hänföra till personskada (se t.ex. a. prop. s. 36 och rättsfallet ”Anhörigersättning vid bevittnande av mord” NJA 2020 s. 1142 p. 9 och 10). Vid uppsåtligt dödande uppgår schablonbeloppet för närvarande till 60 000 kr till den efterlevande (se rättsfallet ”Den schabloniserade anhörigersättningen” NJA 2017 s. 1208 p. 15).

Redan den omständigheten att Sofie Nilsson är Mona Nilssons dotter gör således att hon har rätt till ersättning motsvarande schablonbeloppet.

Skadestånd för sveda och värk ska, till skillnad från vad som gäller för exempelvis kränkningsersättning, inte bedömas objektivt utan med hänsyn till den faktiska skada som den skadelidande drabbats av i det enskilda fallet. För att tingsrätten ska bestämma ett högre skadestånd än 60 000 kr krävs det att utredningen i målet konkret visar att Sofie Nilsson har lidit en mer omfattande skada än vad som motsvaras av schablonen.

Sofie Nilsson har fört tämligen omfattande bevisning i detta avseende. Hennes egna uppgifter talar starkt för att hon har drabbats mycket hårt av det inträffade och de vinner också stöd av vad som framkommer i åberopade läkarintyg och lönebesked samt av Rikard Grankvists, Bo Anderssons och Desirée Königs uppgifter. Följande får anses utrett angående Sofie Nilssons mående efter händelsen. Hon har varit helt eller delvis sjukskriven närmare hela tiden sedan i april som en direkt följd av det inträffade. Hon har gjort suicidförsök och förlorat vikt, också det som en följd av vad som hänt. Hon har därtill inte velat gå ut bland människor. Hennes nätverk utöver föräldrarna – av vilka modern nu är död och fadern nu döms till ett långt fängelsestraff och därtill är orsaken till moderns död – är mycket begränsat. Hon var mobbad under alla sina skolår och det var hennes mamma som ställde upp för henne då. Hon hade därför en så gott som daglig kontakt med sin mamma så länge Mona Nilsson var i livet.

Sammantaget finner tingsrätten att Sofie Nilsson får anses ha bevisat att hon lidit en mer omfattande skada än den som motsvaras av schablonen. Freddie Ling bör därför ersätta henne med skäliga 75 000 kr för den skada han åsamkat.

Inkomstförlust

Ersättning för personskada enligt 5 kap. 2 § första stycket 3 skadeståndslagen omfattar inte bara sådan ideell skada som tingsrätten nyss har avhandlat utan också kostnader och inkomstförlust. Sofie Nilsson har gjort gällande att hon har drabbats av inkomstförlust. Tingsrätten finner inte skäl att ifrågasätta att hon har varit sjukskriven som en

Avdelning 6

följd av händelsen, utifrån den utredning hon har lagt fram. Frågan är dock vad skadans storlek uppgår till.

Freddie Ling är inte skyldig att betala mer i ersättning för inkomstförlust än vad som svarar mot Sofie Nilssons faktiska inkomstförlust. Vid beräkningen av inkomstförlusten ska det avräknas vilken möjlighet Sofie Nilsson har att få ersättning i form av exempelvis sjukpenning, jfr 5 kap. 3 § skadeståndslagen.

Sofie Nilsson har utöver sina egna uppgifter åberopat läkarintyg, av vilka sjukskrivningsgraden för olika perioder framgår, och lönespecifikationer. Av de senare framgår att Sofie Nilsson har fått sjuklön från arbetsgivaren i viss utsträckning. Hon har gjort gällande att hon fått besked från Försäkringskassan att hon inte får sjukpenning för tid som hon har fått sjuklön från arbetsgivaren och att det avtal som gäller på hennes arbetsplats tycks vara mer förmånligt än vad lagen föreskriver när det gäller arbetsgivarens skyldighet att betala ut sjuklön. Hon har emellertid inte åberopat någon annan bevisning än sina egna uppgifter i denna del. Såvitt framkommit fick hon beskedet från Försäkringskassan i relativt nära anslutning till händelsen. Hon har därefter haft fortsatt kontakt med Försäkringskassan – och skickat in handlingar dit – men inte fått något nytt beslut.

Tingsrätten konstaterar först att Sofie Nilsson enligt åberopade lönespecifikationer har orsakats det inkomstbortfall hon begärt ersättning för avseende perioderna april och juni 2021 (lönespecifikationer utställda den 25 maj 2021 och den 23 juli 2021). Under dessa perioder korresponderar gjorda sjukavdrag med utbetald sjuklön. Eftersom det inte utgår sjukpenning för den tid som sjuklön från arbetsgivaren betalas ut, se 27 kap. 9 § socialförsäkringsbalken, har Sofie Nilsson inte rätt till sjukpenning under denna period. Hennes inkomstförlust uppgår till yrkade 2 159 kr för april och 1 569 kr för juni. När det däremot gäller maj (lönespecifikation utställd den 24 juni 2021), då sjuklön också har betalats ut har Sofie Nilsson begärt 2 911 kr. Vid sammanräkning av skillnaden mellan sjukavdrag och sjuklön (inklusive karensdag) kommer tingsrätten emellertid fram till att inkomstförlusten blir 1 833 kr. Ett högre belopp än så kan därför inte komma i fråga att bedöma som inkomstförlust avseende maj.

Av lönespecifikationen avseende juli (utställd den 25 augusti 2021) framgår att sjukavdraget på Sofie Nilssons lön inte korresponderar med de dagar för vilka hon fått sjuklön. Sjuklön (avseende 50 procent) betalades ut för perioden 1-5 juli medan sjukavdrag gjordes för hela månaden (avseende 50 procents frånvaro). Det framstår som oklart varför hon inte skulle vara berättigad till sjukpenning för de dagar hon inte fått sjuklön under den månaden. Hon har grundat sina beräkningar för september–november på lönespecifikationen från juli. Utredningen ger inte stöd för att hon kommer att få sjuklön från arbetsgivaren under denna period. Tingsrätten utgår i det följande från att hon inte har uppburit eller kommer att uppbära sjuklön för den tid som följer efter juli.

Reglerna om sjukpenning och dess beräkande finns i socialförsäkringsbalken. Såvitt tingsrätten kan bedöma har Sofie Nilsson rätt till sjukpenning på s.k. normalnivå, beräknad enligt 28 kap. 7 § 1 socialförsäkringsbalken, för den tid som hon inte uppbär sjuklön, jfr 27 kap. 19 § socialförsäkringsbalken. Det innebär att hon har rätt till ersättning från Försäkringskassan med 80 procent av sin sjukpenninggrundande inkomst sedan denna har multiplicerats med talet 0,97. Tingsrätten bedömer, utifrån det sjukavdrag som arbetsgivaren har gjort avseende juli med 544 kr per dag (för sjukskrivningsgraden 50 procent), Sofie Nilssons rätt till sjukpenning till 422 kr per dag ($544 \cdot 0,8 \cdot 0,97$). Det innebär att hon jämfört med om hon hade arbetat förlorar 122 kr, före skatt, per dag som hon är sjukskriven till 50 procent om hon får sjukpenning. I juli gjordes sjukavdrag med 50 procent i 19 dagar som Sofie Nilsson inte uppbär sjuklön. Hennes inkomstförlust före skatt uppgick därmed enligt tingsrättens bedömning till 2 318 kr ($122 \cdot 19$) för den tid som hon skulle kunna få sjukpenning. Därtill uppgick inkomstförlusten för de dagar i juli som hon uppbär sjuklön till 436 kr ($1087,1 + 543,55 + 543,55 - 869,06 - 434,53 - 434,53$). Totalt uppgick således hennes inkomstförlust under juli till 2 754 kr.

Tingsrätten anser att samma beräkningsgrunder kan användas för september och oktober, med utgångspunkten att Sofie Nilsson skulle ha arbetat 22 dagar i respektive månad och var/är sjukskriven till 50 procent. Det ger en inkomstförlust per månad före

skatt om 2 684 kr ($122 \cdot 22$). För november har Sofie Nilsson begärt ersättning avseende fem arbetsdagar då hon kommer att vara sjukskriven till 50 procent och tio arbetsdagar då hon kommer att vara sjukskriven till 25 procent. Vid sjukskrivning om 25 procent bedömer tingsrätten att sjukavdraget bör vara hälften av 544 kr, dvs. 272 kr, och sjukpenningen hälften av 422 kr, dvs. 211 kr. Skillnaden, dvs. inkomstförlusten per dag, blir vid 25 procentig sjukskrivning då 61 kr. Det ger en samlad inkomstförlust före skatt i november om 1 220 kr ($122 \cdot 5 + 61 \cdot 10$). Tingsrätten ifrågasätter inte, utifrån den utredning som finns, uppgiften att Sofie Nilsson faktiskt kommer att vara sjukskriven på sätt som hon gjort gällande.

Sofie Nilssons totala inkomstförlust uppgår enligt tingsrättens bedömning således till 14 903 kr före skatt. Eftersom inkomstförlust enligt huvudregeln utgår med ett belopp motsvarande inkomstbortfallet före skatt (se t.ex. rättsfallet NJA 2016 s. 791 p. 6) ska Freddie Ling betala det angivna beloppet till Sofie Nilsson.

Begravningskostnader

Enligt 5 kap. 2 § första stycket 1 skadeståndslagen ska skadevällaren, när en personskada lett till döden, betala ersättning för begravningskostnad och, i skälig omfattning, annan kostnad till följd av dödsfallet. Tingsrätten ifrågasätter inte Sofie Nilssons uppgift att hon har betalat den åberopade fakturan som uppgår till yrkat belopp. Hon har därför rätt till ersättning av Freddie Ling med motsvarande belopp.

Häktningsfrågan

Åklagaren har yrkat att Freddie Ling ska vara kvar i häkte. Han har som särskilt häktningsskäl gjort gällande att det finns risk för att Freddie Ling på fri fot undandrar sig straff. Han har också gjort gällande att det för mord inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år och att det inte är uppenbart att skäl för häktning saknas.

Freddie Ling har begärt att bli försatt på fri fot.

Freddie Ling döms för mord till ett mycket långt fängelsestraff. Med hänsyn till det långa straffet finns det en flyktfara, dvs. en risk för att han undandrar sig straff om han

försätts på fri fot. Därtill finns det, med hänsyn till den s.k. tvåårsregeln, en presumtion för häktning. Tingsrätten anser också att det är proportionerligt med fortsatt häktning.

Freddie Ling ska mot den angivna bakgrunden vara kvar i häkte i avvaktan på att domen i ansvarsdelen får laga kraft.

Övriga frågor

Eftersom Freddie Ling döms för ett brott som har fängelse i straffskalan ska han betala 800 kr i avgift till brottsofferfonden.

Försvaren har begärt ersättning för motsvarande ca 163 timmars arbete och 33 timmars tidsspillan. Förundersökningsprotokollen var totalt omkring 700 sidor långa och hennes huvudman var frihetsberövad under hela tiden som förundersökningen pågick. Huvudförhandlingen pågick i ca 2,5 dagar och innehöll såväl förhör med ett flertal personer som omfattande annan bevisning. Tingsrätten anser att samtliga punkter i arbetsredogörelsen framstår som motiverade utifrån målets art och omfattning samt huvudmannens förhållanden. Mot den angivna bakgrunden och med beaktande av att åklagaren inte haft någon invändning mot försvarens kostnadsräkning bedömer tingsrätten att den begärda ersättningen är skälig.

Målsägandebiträdet har begärt ersättning för motsvarande drygt 48 timmars arbete och knappt fem timmars tidsspillan. Hon har företrätt en målsägande som förlorat sin mor och vars far misstänkts för mordet på modern. Det har redan mot bakgrund av de omständigheterna varit fråga om ett krävande uppdrag. Därtill har målsäganden biträtt åtalet, fört skadeståndstalan och åberopat egen bevisning. Tingsrätten anser att samtliga punkter i arbetsredogörelsen framstår som motiverade. Mot den bakgrunden bedömer tingsrätten att den begärda ersättningen är skälig.

Med hänsyn till det långa fängelsestraffet ska staten stå för kostnaderna för försvaren och målsägandebiträdet.

GÖTEBORGS TINGSRÄTT

DOM
2021-10-27

Mål nr: B 5658-21

Avdelning 6

ÖVERKLAGANDE

Överklagas senast den 17 november 2021. Ytterligare instruktioner om överklagande finns i bilaga 1.

David Longum Caldevik

Frihetsberövande, se bifogat avräkningsunderlag

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19480405-4833	Datum för dom/beslut 2021-10-27
Efternamn Ling	Förnamn Freddie

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-04-04	

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Ullevigatan 15
Telefon
031-701 10 06

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
404 83 Göteborg

E-post
avdelning6tgg@dom.se
Webbplats
www.goteborgstingsratt.domstol.se

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 3
Rotel 33

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2022-01-10
Göteborg

Bilaga C
Mål nr B 6358-21

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19480405-4833	Datum för dom/beslut
Efternamn Ling	Förnamn Freddie

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-04-04	

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Underskrift

Kavita Bäck Mirchandani
Namnförtydligande

Dok.Id 635529

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40	Packhusplatsen 6	031-701 22 00	-	måndag–fredag
401 20 Göteborg		E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se		08:00–16:00
		Webb: www.vastrahovratten.domstol.se		

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se